

alpMedia Newsletter, 04/2016

Naravno življenjsko okolje je treba bolje varovati

Francoski državljani in okoljske organizacije so zahtevali prepoved širitve smučišča na pogorju Grand Vansa. © Nicolas Grunbaum

V celotnem alpskem prostoru se širi nasprotovanje pozidavi območij, ki so doslej bila manj ali pa sploh niso bila dostopna. CIPRA je k temu pozvala alpske države - njihovi predstavniki so se ta teden zbrali v nemškem kraju Murnau - in jim sporočila, da potrebujemo celovito urejanje prostora.

To je bila doslej verjetno največja protestna akcija v francoskih Alpah. Sredi marca 2016 je pod 2400 m visokim vrhom Van v francoskem gorskem masivu Belledonne več kot 600 ljudi oblikovalo veliko srce, s katerim so izrazili nasprotovanje načrtovani gradnji smučarskega območja Chamrousse jugovzhodno od Grenobla. Dolina Van je del mreže zavarovanih območij Natura 2000. Dvajset okoljskih organizacij, med njimi tudi CIPRA Francija, je zato odgovorne pozvalo k ukrepanju proti načrtovanemu projektu in projekt označilo kot nesprejemljiv. Prepričane so, da odgovorni za projekt s svojim početjem zanikajo problem podnebnih sprememb, s tem pa ovirajo razvoj celoletnega turizma.

Bavarski alpski načrt pod pritiskom

Tudi v drugih krajih državljani in okoljske organizacije protestirajo proti pozidavi območij, ki so manj ali sploh niso dostopna, npr. na pogorju Riedberger Horna v Nemčiji, ki ga Bavarski alpski načrt uvršča med zavarovana območja, ali proti vzpostavitvi povezave ledeniških območij v dolinah Pitztal in Ötztal v Avstriji. CIPRA Nemčija, CIPRA Avstrija in CIPRA Južna Tirolska so v obliki zemljevida pripravile seznam okoli 40 načrtovanih projektov izgradnje žičniških naprav in smučišč v svojih državah.

Omenjeni trije nacionalni odbori so konec marca pred konferenco ministrov, pristojnih za urejanje prostora, ki je potekala v nemškem Murnauu, v odprtem pismu pozvali alpske države, naj preprečijo širitev smučišč na večjih območjih, saj to povzroča uničujočo konkurenco na mednarodni ravni, uničuje naravno okolje in pokrajino ter ne prispeva k razvoju trajnostnega gospodarstva. Zahtevali so tudi ureditev področja urejanja prostora, ki bo usklajeno na mednarodni ravni. »Z osredotočanjem na ohranjanje vrst ne bomo prišli daleč,« je prepričan Peter Hasslacher, predsednik CIPRE Avstrija. »Potrebujemo prostorsko planiranje, ki bo manj dostopna ali nedostopna območja uspešno varovalo.«

Narava je neprecenljiva

CIPRA International je z odprtim pismom, v katerem je svoje zahteve naslovila na alpske države, predvčerajšnjim na konferenci v Murnau izročila nemškemu državnemu sekretarju Rainerju Bombi. Obenem je podprla prizadevanja alpskih držav za celovit in nadsektorski način delovanja, kot ga pojasnjuje deklaracija, o kateri so udeleženci konference razpravljali in je bila pripravljena za sprejetje

s strani ministrov. Le s takim pristopom bo namreč mogoče preprečiti, da bi partikularni interesi imeli prednost pred javnim interesom. Žal pa »imajo v prostorsko-planski postopki politični ali ekonomski interesi pogosto večjo težo kot vrednote, ki jih ni mogoče izmeriti z denarjem, npr. kakovost življenja, pokrajina, biotska raznovrstnost ali ekološka povezanost,« je zapisano v dokumentu. Dokaz za to sta upadanje raznovrstnosti ter krčenje prostih površin in koridorjev. »Pri tem se pozablja, da narava ni le eden od številnih dejavnikov, ki vpliva na naše življenje, temveč je to vir, navdih in okvir prav vsakega življenja.

Viri in več informacij na: www.cipra.org/de/cipra/oesterreich (de), www.cipra.org/sl/stalisca, www.mountainwilderness.fr/images/presse/2016/CP-Rassemblement-Vans/DP_Vans.pdf (fr), <https://vimeo.com/159052489> (fr)

Stališče: 25 let Alpske konvencije ne zadostuje

Katharina Conradin, predsednica CIPRE International © Martin Walser

Praznujemo 25-letnico Alpske konvencije, obenem pa obžalujemo, da njeno uresničevanje zamuja. Kot ugotavlja Katharina Conradin, predsednica CIPRE International, bo pač zahteva po njenem uresničevanju morala postati stalnica, če seveda želimo doseči cilje, ki smo si jih zastavili.

Ko so okoljski ministri alpskih držav leta 1991 v Salzburgu v Avstriji podpisali Sporazum o varstvu Alp, t. i. Alpsko konvencijo, so bila pričakovanja, razumljivo, visoka. CIPRA in številni ministri so upali, da bo konvencija odločilno prispevala k temu, da bodo Alpe postale zeleni raj sredi Evrope. A danes smo od zapisanega cilja še zelo daleč – z razlogom.

Vsaka mednarodna konvencija potrebuje ustrezno izvedbeno strategijo na ravni posameznih držav. Države, ki so dokument podpisale, morajo cilje in pravila, kot jih določa Alpska konvencija, vključiti v svoj pravni red. V tej točki pa se že kaže, kje je osrednji izziv: sistemski in medsektorski pristop Alpske konvencije, ta obsega teme od varstva tal do prometa in turizma, je namreč v nasprotju s sektorsko organizacijo alpskih držav, kjer ima primarno odgovornost za Alpsko konvencijo večinoma eno samo ministrstvo, najpogosteje okoljsko. Odgovorna ministrstva imajo tako pri tem, da bi cilje Alpske konvencije v enaki meri uresničevala tudi druga ministrstva, težave.

A bilo bi preveč enostavno, če bi uresničevanje Alpske konvencije in s tem dejstva, da se niso uresničila vsa pričakovanja, naložili samo pogodbenicam. Navsezadnje je za to, da bi se Alpe oblikovale v vzorčno regijo trajnostnega razvoja, potrebno še kaj več kot »le« Alpska konvencija. Ta je politična usmeritev in vizija hkrati, vendar potrebuje osnovno razumevanje družbe glede smeri, v katero bi se morale razvijati Alpe. To razumevanje pa ne bo nikoli določeno od zgoraj samo od sebe, temveč bo moralo rasti od spodaj skupaj z mnogimi pobudami, zavzetimi posamezniki in partnerji iz družbe, gospodarstva in okolja.

Torej je predvsem naša dolžnost, da se zavzamemo za trajnosten in okolju prijazen razvoj in da izkoristimo potencial Alpske konvencije – na to opozarjamo v našem poročilu o delu 2015, ki smo ga posvetili ravno Alpski konvenciji. CIPRA se bo za te cilje zavzemala tudi naslednjih 25 let in tako prispevala k uresničevanju Alpske konvencije.

Konstruktivno sodelovanje CIPRE in Alpske konvencije

Konstruktivno sodelovanje: CIPRA International je v svojem poročilu o delu v letu 2015 podrobneje predstavila skupne dejavnosti z Alpsko konvencijo.
Ilustracija: Johannes Gautier

CIPRO marsikaj povezuje z Alpsko konvencijo – arhitekturni natečaj, podnebna konferenca, dejavnosti z mladimi ... Podrobnejši vpogled v dogajanje daje najnovjše poročilo o delu CIPRE International.

V pisarni generalnega sekretarja Alpske konvencije Markusa Reiterja v Innsbrucku/A visi slika, ki govori o zanimivem trajnostnem potovanju. Tako kot drugi predstavniki Alpske konvencije jo je prejel junija 2015 na Svetovni razstavi Expo v Milanu. Sliko so mladi udeleženci projekta CIPRE *Youth Alpine Express* izdelali iz materialov, ki so jih zbirali na poti v Milano in ki so za nekatere navadni odpadki, za druge pa predmeti, ki imajo še uporabno vrednost. Tudi slika sama posreduje pomembno sporočilo: »Zmanjšaj porabo, ponovno uporabi, recikliraj!« V letu, ko Alpska konvencija praznuje okroglo obletnico, se to sporočilo zdi pomembnejše kot kdajkoli doslej, saj so prav Alpe s svojimi bogatimi naravnimi viri danes izpostavljene velikim pritiskom.

Petindvajset let po podpisu Alpske konvencije CIPRA International v aktualnem letnem poročilu podaja pregled svojega delovanja. Doseženega je bilo veliko. Alpska konvencija je, denimo, tudi zaradi posredovanja CIPRE svoja vrata odprla tudi mladi generaciji. Drugi izzivi na ustrezne rešitve še čakajo in so danes bolj pereči kot kadarkoli prej: Podnebne spremembe ogrožajo ustaljene gospodarske in turistične modele. Odgovore na to bi bilo mogoče najti tudi s posredovanjem Alpske konvencije, ki ima zaradi sodelovanja na mednarodni ravni številne raznovrstne stike in razpolaga s širokim strokovnim znanjem. V zadnjih petindvajsetih letih je CIPRA sprožila niz dejavnosti in pobud, pri mnogih je tudi sama sodelovala oz. še vedno sodeluje, denimo na podnebni konferenci ali alpskem arhitekturnem natečaju Constructive Alps. Več v letnem poročilu CIPRE International.

www.cipra.org/sl/cipra/international/publikacije/porocila-o-delu, www.cipra.org/sl/sporocila-za-medije/cipra-stopa-na-pot-sprememb

V znamenju sprememb

Menjava direktorjev v CIPRI International in CIPRI Avstrija, novi predsednik v CIPRI Švica – kdo vse bo v prihodnje krojil usodo CIPRE?

Dosedanja direktorica CIPRE Claire Simon bo avgusta 2016 predala posle svojemu nasledniku Andreasu Pichlerju.
© Caroline Begle / CIPRA International

V CIPRI International se obetajo kadrovske spremembe: s 1. avgustom 2016 bo direktorica Claire Simon (38) posle predala svojemu namestniku Andreasu Pichlerju. V svojem dvanajstletnem mandatu je občutno zaznamovala delovanje CIPRE in si med drugim prizadevala, da se je organizacija začela odpirati novim generacijam. Pod njenim vodstvom je CIPRI uspelo, da se je potrdila tudi na odru mednarodne alpske politike ter spodbudila mnoge spremembe in z inovativnimi pristopi vplivala na oblikovanje alpskega procesa. Njen naslednik Andreas Pichler, ki se je sekretariatu v Schaanu v Lihtenštajnu pridružil novembra, bo kot nekdanji direktor Ekološkega inštituta Južne Tirolske v organizacijo poleg veselja do delovanja na področju trajnostnega razvoja v Alpah vnesel tudi izkušnje pri vodenju, strokovno znanje in široko mrežo stikov.

Novo vodstvo pa je dobila tudi CIPRA Avstrija, kjer je Hemmo Burger - Scheidlin na direktorskem mestu nasledil Josef Essl (48), ekolog in od leta 2013 vodja urada Alpske konvencije pri CIPRI Avstrija s sedežem v Innsbrucku. Do zamenjave v predsedstvu je prišlo tudi v CIPRI Švica, saj je Reto Solèr predsedniško funkcijo predal Patriku Schönenbergerju. Agrarni ekolog živi v kantonu Freiburg, kjer predava na Visoki strokovni šoli Changins in vodi podjetje, ki se ukvarja s svetovanjem na področju ekološke pridelave vina.

www.cipra.org/sl/sporocila-za-medije/cipra-stopa-na-pot-sprememb

Gospodariti ali dopustiti hiranje?

Medtem ko so za nove čezalpske železniške projekte na voljo milijarde, zgodovinskim železniškim progam marsikje grozi nevarnost, da jih bodo enostavno ukinili. S prilagojeno ponudbo pa bi bilo verjetno mogoče vendarle privabiti tudi nove uporabnike železniških prevoznih storitev.

Zgodovinske železniške proge, kot je proga Cuneo–Nica, so velik turistični potencial. © Antonio Mattinetti / flickr.com

Tik pred božičem so na relaciji Aosta– Pré St. Didier v italijanskih zahodnih Alpah prenehali voziti vlaki. Za vnovično obratovanje 31 kilometrov dolge proge, zgrajene leta 1929, so nujna investicijska

sredstva, a ne italijanska dežela Dolina Aoste niti Italijanske državne železnice (RFI) niso pripravljene zagotoviti potrebnih sredstev. Razlog naj bi bilo premajhno število potnikov. Antropolog in izreden poznavalec Alp, Annibale Salsa, je prepričan, da je treba železniško progo razširiti, ne pa ukiniti. »Ponudba železniških prevoznih storitev, ki bo prilagojena potrebam današnjega časa, bi lahko privabila nove uporabnike oz. obiskovalce.« Podaljšanje proge do Courmayeurja z neposredno povezavo na montblanško dolinsko postajo bi bila še boljša rešitev, poleg tega pa bi s tem turistična ponudba doline pridobila dodano vrednost.

Podobna nevarnost obstaja tudi za zgodovinsko železniško progo Cuneo–Nica, ki jo je nemška revija *Hörzu* uvrstila v skupino desetih najlepših železniških prog na svetu. Proge sicer še niso ukiniteli, a je pogostost vlakov, ki vozijo po njej, občutno upadla. Nujna bi bila tudi vzdrževalna dela, ki pa v skladu s trenutno veljavnim sporazumom med Francijo in Italijo bremenijo večinoma Italijo. Sporazum bo treba obnoviti. Francija je za to že izrazila svojo pripravljenost, a pogajanja ne napredujejo.

Kjer so investirali v izboljšanje ponudbe storitev ter uporabniku prijazen reden železniški promet, so tako ustvarili uspešne alternative prevozu z osebnim avtomobilom. Primer za to sta dolina Val Pusteria/Pustertal ali Val Venosta/Vinschgau na Južnem Tirolskem, kjer so obnovili železniške proge, ki so danes primer dobre prakse na področju turizma in prometa dnevnih migracij.

Z železnico kot trajnostnim prevoznim sredstvom, namenjenem prevozu potnikov, se bodo ukvarjali tudi v Sloveniji. CIPRA Slovenija bo namreč 11. maja 2016 skupaj s partnerji v Borovnici pri Ljubljani organizirala seminar in delavnico, na katerih bo razprava tekla tudi o celovitih rešitvah na področju železniškega in kolesarskega prometa.

Viri in več informacij na: www.lastampa.it/2015/12/24/edizioni/aosta/il-capolinea-dellaostaprstdidier-ma-in-altre-localit-alpine-il-treno-oggetto-di-culto-8wQuNsjhGrUbBmDaeVFfVK/pagina.html (it), www.lastampa.it/2016/02/15/edizioni/cuneo/ferrovia-torinocuneonizza-fra-le-dieci-pi-belle-del-mondo-jc7TfUmMDhxHZAV4q2rgFK/pagina.html (it), www.italyriveralps.com/de/2016/02/22/category/schede/read-more/argomenti/places-of-interest/articolo/turin-cuneo-nizza-bahn-zwischen-den-schoensten-in-der-welt.html (de), www.targatocn.it/2015/12/28/leggi-notizia/argomenti/attualita/articolo/quale-futuro-per-la-cuneo-nizza-se-lo-chiede-il-comitato-ferrovie-locali-di-cuneo.html (it), www.ferroviavalvenosta.it/it/555.asp (de, it, en), www.cipra.org/sl/prireditve/vlak-in-kolo-2013-alternativa-za-trajnostno-mobilnost-v-sloveniji

Tolmin uradno prevzel naziv Alpsko mesto leta

Slovesnost ob podelitvi naziva Alpsko mesto leta 2016 Tolminu so s kulturnim programom obogatili otroci in mladi. © Soča Valley Development Centre

Slovensko alpsko mesto leta 2016 bo posebno pozornost namenilo mladim. Podelitev naziva so skupaj s Tolminom počastili številni gostje iz vseh alpskih držav.

Slovesnost ob prevzemu naziva Alpsko mesto leta so 8. aprila 2016 simbolično odprli mladi harmonikarji. Občina Tolmin kot tretje slovensko alpsko mesto leta po Mariboru in Idriji si je za osrednji temi izbrala družbeno odgovornost in zeleno gospodarstvo. Kot je na slovesnosti povedal tolminski župan Uroš Brežan, bo v ospredju sodelovanje tako znotraj mreže alpskih mest leta kakor tudi z njihovimi prebivalci. Tolmin se je tako s podelitvijo naziva pridružil alpski mreži Alpsko mesto leta, ki se zavzema za razvoja alpskega prostora, ki je sprejemljiv tako za naravo kot tudi družbo.

Program slovesnosti ob prevzemu naziva so s pevskimi, koreografskimi in umetniškimi vložki sooblikovale različne skupine otrok in mladih. Poleg slovenskih predstavnikov je na prireditvi sodelovalo okoli 30 predstavnikov alpskih mest. Ti so se pred tem udeležili skupščine društva Alpsko mesto leta. V Tolmin so prispeli gostje iz vseh alpskih držav, med drugimi tudi Eric Fournier, nekdanji župan francoskega mesta Chamonix, lanskoletnega nosilca prestižnega naziva, predsednik društva Thierry Billet iz Annecyja v Franciji, Maria Lezzi, vodja švicarskega Zveznega urada za razvoj prostora, in Lidija Stebernak, državna sekretarka v slovenskem okoljskem ministrstvu.

Za župana Uroša Brežana pomeni naziv veliko potrditev in pomembno spodbudo za nadaljnje zagotavljanje trajnostne prihodnosti. Mesto namerava letošnje leto izkoristiti za to, da z novimi pobudami prikaže, v kolikšni meri lahko prispeva k trajnostnemu razvoju v Alpah.

Viri in več informacij na: www.youtube.com/watch?v=ywxR4X9H_Gw, www.alpskomesto.org/sl

Ena reka, številne želje: o razprtijah okoli Alpskega Rena

Veliko uporabnikov, veliko konfliktov: cilj projekta Rhesi sta tudi varstvo pred visokimi vodami in varovanje naravnih življenjskih prostorov. © Frank Schultze, Zeitenspiegel

Kmetijska območja, habitati malega deževnika in nemškega strojevca ali zbiralnik pitne vode? Vprašanje, katera vrsta rabe Alpskega Rena bi morala imeti prednost, je danes jabolko spora med interesnimi skupinami. Podporo pri vzpostavitvi celovitega upravljanja tekočih voda naj bi zdaj zagotovili z novim projektom EU za območje Alp SPARE.

Na mejnem območju med Švico in Avstrijo, na slabih 30 kilometrov dolgem odseku od ustja reke Ill do Bodenskega jezera, je načrtovana izvedba učinkovitejših ukrepov protipoplavne varnosti v tem delu Rena. V ta namen sta omenjeni državi začeli izvajanje široko zastavljenega projekta Rhesi, Skupna komisija za reguliranje Rena pa bo konec aprila 2016 sprejela odločitev o možnih izvedbenih različicah. Naravovarstveniki kljub temu ocenjujejo, da bi morali predlogi komisije zajeti širše območje. »Da bi se ljudje ob Renu lahko znebili strahu pred poplavami in da bi zagotovili vnovično širjenje živalskih in rastlinskih vrst, potrebuje reka čim več prostora,« je zahteve naravovarstvenikov povzel Lukas Indermaur, predstavnik okoljske platforme *Ren – reka, ki živi*. Ker izvajanje tovrstnih ukrepov ovirajo posamezni oskrbovalci s pitno vodo, bi bile pravne zahteve doslej izpolnjene le na 15 odstotkih rečnega odseka. Temu nasprotno so občine zaskrbljene zaradi oskrbe s pitno vodo, kmetje pa zaradi izgube rodovitnega dela tal.

Ko gre za upravljanje rek na območju Alp, se podobni konflikti pogosto pojavljajo. Pri zagotavljanju učinkovitejših podlag, ki so potrebne za sprejemanje odločitev, in večje udeležbe prizadetih interesnih skupin bo pripomogel projekt SPARE, ki se je začel izvajati pred kratkim. Izvajanje projekta bo sofinanciral program EU Območje Alp. Mednarodna vladna komisija za Alpski Ren (IRKA) pri projektu sodeluje kot opazovalka. »V mednarodni projekt želimo v okviru naših možnosti vnesti tudi lastne izkušnje, obenem pa se kaj naučiti od primerov, ki so jih izvajale druge države,« je svoja pričakovanja predstavil Helmut Kindle, član komisije in vodja Oddelka za okolje v Lihtenštajnu. Pomembno nalogo ima v projektu tudi CIPRA International, ki je zadolžena za komuniciranje z javnostjo.

Viri in več informacij na: www.rhesi.org (de), www.lebendigerrhein.org (de), www.alpenrhein.net/ (de), www.alpine-space.eu/SPARE

Kemija v Alpah – nezaželeni spominek

Za okolje ter zdravje ljudi in živali ni nevaren le fini prah, temveč so velika nevarnost tudi kemikalije, ki se kopičijo v Alpah. V podjetjih na področju dejavnosti na prostem, v katerih je še vedno razširjena uporaba tovrstnih snovi, pa se razmere spreminjajo le počasi.

S kemijo na poti – obstojna organska onesnaževala, ki jih uporabljajo podjetja, v katerih izdelujejo oblačila oz. opremo za dejavnosti na prostem, škodijo naravi in našemu zdravju. © James Peacock / flickr.com

Kot športniki, ki se ukvarjajo s prostočasnimi dejavnostmi na prostem, ljudje tudi sami prispevajo k širjenju obstojnih organskih onesnaževal (POP). Ta se v okolje sproščajo večinoma kot nezaželeni stranski proizvodi v industrijskih procesih. Poleg številnih drugih področij, denimo v avtomobilski industriji ali elektroniki, je uporaba POP znana tudi v industrijski panogi, ki se ukvarja z dejavnostmi na prostem, denimo v postopkih barvanja ali pri izdelovanju ustrezne opreme, ki zaradi edinstvenih kemijskih lastnosti postane vodotesna in odbojna na prah. V industriji kemikalije uporabljajo v celotni

verigi – od oblačil in obutve prek smučarskega voska do spalnih vreč. Zaradi nizkih temperatur v visokih alpskih predelih se onesnaževala še posebno uspešno kopičijo in se tam tudi zelo dolgo razgrajujejo.

V okviru mednarodnega raziskovalnega projekta *Monarpop*, katerega izvedbo je naročil avstrijski Zvezni urad za okolje, je bil na 40 lokacijah na območju Alp dokazan obstoj POP v zraku, v vodnem krogotoku (v snegu) in biomasi (v drevesnih iglicah). Prvič doslej raziskovalci razpolagajo z ustrezno časovno vrsto, pri čemer so izmerili vrednosti, ki jih je mogoče primerjati z vrednostmi, zaznanimi na urbanih področjih. Kot ugotavljajo raziskovalci, učinkujejo Alpe za zračne mase, ki so odgovorne za prenos onesnaževal, kot naravna ovira, zato se tam tudi kopičijo.

V javnosti se je doslej govorilo predvsem o obremenitvah okolja, ki jih v alpskih dolinah in vzdolž tranzitnih osi povzročata fini prah. A še posebno zaskrbljujoča so postala obstojna organska onesnaževala, ki se ne zadržujejo le v zraku, temveč se v žive organizme vnašajo tudi s prehranjevanjem in pitjem vode ter se s tem akumulirajo v našem telesu. Obstojna organska onesnaževala so dokazano škodljiva zdravju, povzročajo rakava obolenja, vplivajo na hormonski sistem in škodijo imunskemu sistemu in reproduktivnim organom. Iz teh razlogov njihovo uporabo v skladu z načelom previdnosti ureja Stockholmska konvencija o obstojnih organskih onesnaževalih. Kot je pokazala ena od raziskav na tem področju, dogovori, ki so bili sklenjeni v okviru konvencije, za učinkovito rešitev tega problema ne zadostujejo.

Tako lahko vsaj gorski športniki sami prispevajo k preprečevanju širjenja nevarnih onesnaževal: kot sporoča Greenpeace, uporabljajo nekatera podjetja, ki proizvajajo opremo oz. izdelke za dejavnosti na prostem, reciklirane membrane iz poliestra, ki ne vsebujejo fluora, ter impregnacije, ki so bile prav tako izdelane brez uporabe fluora. Pri izbiri izdelkov se je mogoče ravnati po znakih kakovosti.

Viri in več informacij na: www.umweltbundesamt.at/aktuell/presse/lastnews/news2016/news_160322/ (de), www.umweltbundesamt.at/fileadmin/site/publikationen/REP0546.pdf (de), www.greenpeace.de/sites/www.greenpeace.de/files/publications/s01761_greenpeace_chemie_natur_08092015_1.pdf (de), <http://chm.pops.int/TheConvention/Overview/tabid/3351/Default.aspx> (en), <https://utopia.de/0/magazin/die-wichtigsten-siegel-fuer-kleidung-ohne-gift> (de)

Odličen turizem

Silva Semadeni, poslanka v švicarskem parlamentu in predsednica Pro Nature, je nagrado CIPRE Švica 100 % ValPoschiavo predala Kasparju Howaldu in Cassianu Luminatiju (desno). © CIPRE Švica

Tudi v turizmu pišejo zgodbe o uspehu. Pozornost javnosti so pritegnili inovativni projekti v Alpah. Da je trajnostni turizem tudi ekonomsko uspešen, dokazuje nemški narodni park.

Švicarski parki so v svetovnem merilu primer odlične prakse na področju uresničevanja trajnostnih načel v turizmu. Mreža švicarskih narodnih parkov se je v začetku aprila 2016 v okviru nagrade *Tourism for Tomorrow Awards* v kategoriji *Destination* izmed 160 kandidatov uvrstila med tri najboljše. »Okolju prijazni prihodi turistov z uporabo javnega prometa, trženje regionalnih proizvodov parkov in mednarodno sodelovanje s podjetjema *PostAuto* in *Coop* so očitno naredili zelo dober vtis na strokovnjake,« je bila navdušena Tina Müller, ki je v Mreži švicarskih narodnih parkov odgovorna za področje turizma.

Nagrado za trajnostnost v turizmu na nacionalni ravni je prvič podelila CIPRA Švica. Izmed številnih prijav sta denarno nagrado v višini 5.000 frankov prejela dva švicarska projekta: projekt 100 % Valposchiavo se zavzema za povečanje vrednosti regionalnih kmetijskih proizvodov v turistični ponudbi in trženju turizma v Valposchiavu. Drugo nagrado je prejel Café Greina, ki je pomembno prispeval k ustvarjanju dodane regionalne vrednosti. Društvo Pamirlink iz Pamirja v Tadžikistanu je prejelo solidarnostno nagrado, ki je namenjena projektom iz držav globalnega juga in katere fond znaša 2.000 frankov.

Trajnostni turizem je aktualen tudi v Nemčiji. Tako je Zvezni urad za varstvo narave nedavno predstavil dva priročnika. Prvi se osredotoča na to, kako lahko turistične destinacije ravnajo bolj trajnostno in ob tem upoštevajo ekološke, ekonomske in socialne vidike, drugi priročnik, ki je izšel z naslovom Kako občutiti lepote narave, pa vsebuje priporočila, kako zasnovati zanimivo turistično ponudbo za doživljanje narave.

Ena od novejših študij primera Regionalno-gospodarski učinki turizma Univerze v Würzburgu/D med drugim predstavlja pozitivne učinke, ki jih ima Narodni park Berchtesgaden za regionalno gospodarstvo. Bavarska ministrica Ulrike Scharf je ob tem izrazila zadovoljstvo, saj je bilo zaradi narodnega parka ustvarjeno 600 delovnih mest, in pohvalila uspešen gospodarski model.

Viri in več informacij na: www.wttc.org/tourism-for-tomorrow-awards/winners-and-finalists-2016/ (en), www.cipra.org/de/cipra/schweiz/aktivitaeten-projekte/cipra-preis-schweiz-2016 (de), www.bmub.bund.de/N52889 (de), www.bmub.bund.de/N52890 (de), www.nationalpark-berchtesgaden.bayern.de/medien/pressemitteilungen/2016/index.htm (de)

Sajni res, pa je!

Jodldodldodlduu! Nekdaj namenjeno klicanju živine, oznanjanju opravil, ljudskemu načinu petja ipd., je jodlanje danes postalo tema, o kateri vsi govorijo. Jodlanja so se na alpskih tleh še pred kakšnim stoletjem učili le v krogu družine, saj je šlo pri tem za pomembno komunikacijsko sredstvo visoko v gorah. Danes je namembnost jodlanja nekoliko drugačna. Šolani pevci so začeli ponujati tečaje jodlanja kot sodobnega načina glasbenega izražanja in tako odkrili novo tržno nišo. Jodlanja se danes večinoma ne uči podeželsko prebivalstvo ali prebivalci hribovskih krajev, temveč urbani srednji sloj. V navezi z jogo se jodlarske viže dvignejo do ravni duhovnosti. Odprimo telo, osvobodimo glas! je slogan, ki mu sledijo terapevtski pristopi, po katerih je jodlanje izvorni slog življenja. Cilj pri tem je uspešno kljubovanje hitrosti sodobnega način življenja in globalizaciji, seveda z vračanjem v tradicijo

in regionalno identiteto. Da jodlanje tudi samo postaja del globalizacije, je neizogibna posledica. Jodlanje je mogoče približati tudi mladim, in sicer z uporabo nove spletne aplikacije *Jodel*, s katero študentje zbirajo opravljive novice in čenče iz študentskega naselja in jih posredujejo drugim uporabnikom. Povsem v smislu slogana: «Bodimo svobodnejši in še bolj nori kot kdajkoli doslej – in zajedlajmo!» ... <http://derstandard.at/2000033815648/Vom-Almschrei-zum-ausgebuchten-Jodelworkshop>, <http://www.spiegel.de/netzwelt/apps/jodel-smartphone-app-bringt-den-trash-talk-auf-den-campus-a-1029008.html>

Prireditve

Fotografska razstava Narodni parki: v skrbi za naravo, 05.04. - 28.06.2016, Ljubljana/SI, Organizador: National Geographic Slovenia. [Več...](#)

Integracija – ampak na kakšen način?, 29.04.2016, Leutkirch/DE, Organizador: Omrežje občin "Povezanost v Alpah". [Več...](#)

Krožno gospodarstvo – pionirji ustvarjanja nove vrednosti, 06.05.2016, Ljubljana/SI, Organizador: Circular Chance. [Več...](#)

Vlak in kolo - alternativa za trajnostno mobilnost v Sloveniji, 11.05.2016, Borovnica/SI. [Več...](#)

10. Mednarodni Festival alpskega cvetja, 21.05. - 05.06.2016, Bohinj/SI, Organizador: Bohinj Tourizem. [Več...](#)